

देऊड, ता. व जि. रत्नागिरी येथील कातळशिल्प
हे "राज्य संरक्षित स्मारक" म्हणून घोषित
करण्याच्या अंतिम अधिसूचनेचा प्रस्ताव

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : स्मारके-२०१८/प्र.क्र.५७/सां.का.३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ०९ ऑगस्ट, २०२४

शासन निर्णय :-

देऊड, ता. व जि. रत्नागिरी येथील कातळशिल्प हे राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करणेबाबत विहीत कार्यपद्धतीची प्रक्रिया पूर्ण झाली असल्याने व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, चर्नी रोड, मुंबई यांना या शासन निर्णयाद्वारे निदेश देण्यात येत आहेत की, या निर्णयाची सोबतची अंतिम अधिसूचना मराठी व इंग्रजी भाषेत महाराष्ट्र शासन सर्वसाधारण राजपत्र भाग-४ मध्ये प्रसिध्द करावी व सदर अधिसूचनेच्या ३० प्रती अपर मुख्य सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई तसेच संचालक, पुरातत्व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पाठविण्यात याव्यात.

०२. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांनी सदरहू अंतिम अधिसूचनेची प्रत स्मारकाजवळ ठळक ठिकाणी लावण्याची व्यवस्था करावी.

०३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०८०९१२३२११२३२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, चर्नी रोड, मुंबई ४०० ००४.

संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई.

सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, रत्नागिरी.

विभागीय आयुक्त, कोकण.

जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्हा कोषाधिकारी, रत्नागिरी.

निवड नस्ती, सां.का.३

अधिसूचना

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ३२.
दिनांक : ०९ ऑगस्ट , २०२४

महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके :
व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक
स्थळे व अवशेष
अधिनियम, १९६०

क्र. स्मारके-२०१८/प्र.क्र.५७/सां.का.३.

ज्याअर्थी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य
विभागाची शासकीय अधिसूचना क्र. स्मारके-
२०१८/प्र.क्र.५७/सां.का.३, दि.१५ जून, २०२१
अन्वये महाराष्ट्र शासनाने यासोबत असलेल्या
अनुसूचित निर्दिष्ट केलेले प्राचीन व ऐतिहासिक
स्मारक संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करण्याचा
शासनाचा इरादा असल्याची दोन महिन्यांची मुदत
दिली होती;

आणि ज्याअर्थी, असे स्मारक संरक्षित म्हणून
घोषित करण्यासंबंधी शासनाकडे कोणत्याही हरकती
आलेल्या नाहीत.

त्याअर्थी, आता महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व
पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष अधिनियम,
१९६० (सन १९६१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक
१२) या अधिनियमाच्या कलम ४ च्या पोट-कलम
(३) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा
वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे उक्त प्राचीन व
ऐतिहासिक स्मारक हे संरक्षित स्मारक असल्याचे
जाहीर करत आहे.

अनुसूची

स्थान : देऊड, तालुका : रत्नागिरी जिल्हा : रत्नागिरी.
सर्व्हे/गट क्र.: १३०/१ पैकी.

- स्मारकाचे नाव : देऊड येथील कातळशिल्प समूह
- मालकी : प्रसाद शंकर आपटे व इतर.
- तपशील : देऊड येथील हा कातळशिल्प समूह मध्याश्मयुगीन काळातील असून या कातळशिल्प समूहात एकशिंगी गेंडा, गाढव, वानर, हरिण व पावलांचे ठसे दाखवण्यात आलेले आहेत.
कोकणातील प्रागैतिहासिक व विशेषत्वाने मध्याश्मयुगीन मानवाने निर्माण केलेली कलाकृती म्हणून या कातळशिल्पाला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे.
- संरक्षित करावयाच्या स्मारकाचे क्षेत्रफळ : १०.०० मी. X १०.०० मी. = १००.०० चौ.मी.
- संरक्षित करावयाच्या स्मारका भोवतालचे क्षेत्र : खालील सर्व अंतरे कातळशिल्प समूह ज्या आयतात आहे त्या आयताच्या बाजूपासूनची आहेत.
पूर्वेस : ५ मी., पश्चिम : ५ मी.
उत्तर : ५ मी., दक्षिण : ५ मी.
संरक्षित करावयाच्या स्मारकाच्या सभोवतालचे एकूण क्षेत्र : २१०.०० चौ. मी.
- संरक्षित करावयाचे एकूण क्षेत्रफळ (स्मारकासह) : एकूण संरक्षित करावयाचे क्षेत्रफळ : ३१०.०० चौ.मी.
- संरक्षित करावयाच्या क्षेत्राच्या चतुःसिमा : पूर्व : गडगा
पश्चिम : सर्व्हे/गट नं. १३०/१ पैकी
उत्तर : सर्व्हे/गट नं. १३०/१ पैकी
दक्षिण : गडगा

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

NOTIFICATION

Tourism and Cultural Affairs Department
Mantralaya, Madam Cama Road,
Hutatma Rajguru Square,
Mumbai – 400 032.
Dated: 09th August, 2024

Maharashtra Ancient :
Monuments and
Archaeological Sites
and Remains Act,
1960.

No: smarak 2018/C.R.57/ Sanka 3.-

Whereas, by the Government Notification, No: smarak 2018/C.R.57/ Sanka 3, dated the 15th June 2021, the Government of Maharashtra had given two months' notice of its intention to declare the ancient and historical monument specified in the Schedule appended hereto to be a protected monument, as required by sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1960 (Mah. XII of 1961);

And whereas the Government has not received any objection to the making of such declaration;

Now, therefore, in exercise of powers conferred by sub-section (3) of section 4 of the Maharashtra Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1960 (Mah. XII of 1961), the Government of Maharashtra hereby declares that the said ancient and historical monument is a protected monument.

SCHEDULE

**Locality: Deud,
Survey/Gat No. 130/1 P.**

Taluka : Ratnagiri,

District: Ratnagiri.

Name of the monument to be protected : Group of Petroglyphs at Deud.

Ownership : Prasad Shankar Apte and others

Particulars : The group of petroglyphs at Deud can be dated to Mesolithic period. The petroglyphs are consisting of Rhino, deer, Monkey, Donkey and footprints. This group of petroglyphs in Konkan region has extraordinary importance as this is the creation of Mesolithic man.

Area of the Monument to be protected : 10.00 m X 10.00 m = area 100.00 sq. meters

Total Area around the Monument to be protected : East : 05.00 meters ; West : 05.00 meters
North : 05.00 meters ; South : 05.00 meters
Total area around the monument to be protected :-
210.00 Square meters

Total Area (including the monuments) to be protected : Total area = 310.00 Square meter

Boundaries : East : Stone wall
West : Survey/Gat No. 130/1 P;
North : Survey/Gat No. 130/1 P;
South : Stone wall.

By order and in the name of the
Governor of Maharashtra

(Nanda Raut)
Deputy Secretary to Government